

27 oktober 2024, 23^e zondag na Pinksteren, Maranathakerk te Den Haag
ds. Adrie Sterrenburg

Lezingen: Jesaja 59: 8-16 en Marcus 10: 46-52 (NBV21)

Gemeente van Christus,

Wat heerlijk, dat wij hier in dit bedehuis even op mogen ademen,. op verhaal mogen komen, want er is wat gaande in onze wereld. Het nieuws wordt al meer dan een jaar overheerst door wat er zich afspeelt in het Midden-Oosten, toegespitst op Gaza en Libanon. Verbijsterend, en de bommen blijven maar vallen en de getallen van weer zoveel slachtoffers dringen al nauwelijks meer tot ons door omdat het dagelijkse kost is.

We staan erbij en kijken ernaar, we, dan bedoel ik de hele internationale gemeenschap. Machteloos vanwege de vele belangen, politieke en economische. En zeker, we hebben wel de veroordelingen van het internationale gerechtshof. Niet onbelangrijk. Maar daar zijn de Gazanen zonder dak boven hun hoofd en de meest elementaire voorzieningen nu niet mee geholpen.

Worden ze wel gehoord? Ze snakken naar een ingrijpen, het een halt toeroepen aan het geweld en ze voelen zich aan hun lot overgelaten. Uit de profetenlezing van deze morgen bleven daarom de volgende woorden bij mij hangen: *Hij – de Eeuwige – was geschokt dat niet één mens ingreep*. De Eeuwige, zal Hij ook vandaag niet geschokt zijn? Maar – zo gaat de tekst verder: *Op eigen kracht bracht Hij redding*. Mogen we die ook vandaag verwachten?

Vanmorgen staat een verhaal op het rooster met een schreeuwer in de hoofdrol. In zijn schreeuw worden voor mij al die smeebeden om hulp van vandaag samengebald. Het betreft hier een blinde, die door te bedelen aan de kost moet komen, want sociale voorzieningen kende men in de tijd van Jezus niet. Een leven in de marge van de samenleving, een uitzichtloos bestaan. Je was als mens met een handicap net zo min in tel als een kind in die tijd. Als blinde moet je ook geleid worden, ben je afhankelijk. Maar je kunt wel goed horen! Deze blinde, zoon van Timeüs – die Timeüs was misschien wel een bekende in de prille christelijke gemeente waarvoor Marcus schrijft – deze blinde heeft dingen gehoord waardoor hij niet een mens zonder enige hoop was. Dat weten we, omdat hij straks iets zal roepen, dat ergens vandaan moet komen. 'Roepen' zeg ik, maar dat is veel te zwak uitgedrukt. Hij schreeuwt.

U kent het verhaal, we lazen het: Jezus is met zijn leerlingen op weg naar Jeruzalem, heel doelgericht. Zijn leerlingen heeft Hij een aantal keren proberen voor te bereiden op wat Hij verwacht wat er daar in Jeruzalem te gebeuren staat met Hem en daardoor ook met hen. Maar veel begrip ontmoet Hij bij hen niet. Wel zijn ze – net als die menigte die Jezus volgt – vol verwachting en fantaseren twee van zijn leerlingen zelfs over de zitplaatsen die zij in zouden nemen naast Jezus rechts en links in zijn glorie. (Daar ging het vorige week over). Het hangt in de lucht. De glorieuze toekomst is voor hen al gaande.

Ze passeren Jericho. Of Jezus daar ook nog wat gedaan heeft, vertelt het verhaal niet. Maar de naam Jericho heeft in ieder geval geklonken en we weten , dat die stad de toegangspoort was tot het land van belofte, dat je dat daar al kon zien. Jericho doet ons Mozes herinneren, die recht tegenover deze stad de berg Nebo beklom, waar de Eeuwige hem het hele land van belofte liet zien dat hij nooit zou binnengaan. (Deut. 34). We kennen het verhaal van de val van Jericho als bolwerk dat het volk de weg versperde en waar Jozua het volk opriep : "Schreeuw, want de HEER heeft u Jericho in handen gegeven." En de muren vielen.

Jericho, die naam alleen al schept verwachtingen. ze trekken eraan voorbij, en dat geeft natuurlijk rumoer. geroezemoes Dat kan die blinde Bartimeüs natuurlijk niet ontgaan. Hij hoort en voelt waarschijnlijk ook aan de grond waarop hij zit die menigte aankomen, die Jezus volgt. En dat het Jezus is, de man uit Nazaret, hoort hij ook. En dat is voldoende voor hem om ineens klaarwakker te zijn en met uiterste inspanning te gaan schreeuwen. 'Zoon van David, erbarm U over mij!

'Zoon van David', dat is een beladen titel, dat wil zeggen: Jezus , u bent zoon van een koning, een koningszoon. Oftewel: Ik verwacht van U, wat ik van een koning, een messias, verwacht: dat hij mij helpt, dat hij mij beschermt. Hij zal de redder zijn der armen, Hij hoort hun hulpgeschrei, psalm 72, hij is met koninklijk erbarmen hun eenzaamheid nabij. Hij helpt, met hun bestaan bewogen ... Hij draagt hen in zijn hart.

'Kyrië eleison', die roep herkennen we wel, want we zien die zondag aan zondag terugkeren in de liturgie. In de liturgie heeft de roep niet meer het karakter van een rauwe kreet . Als dat maar niet betekent, dat er in onze gemeente geen plaats, geen ruimte meer voor zou zijn. Als ergens die kreet om hulp mag klinken , dan wel daar waar de Heer wordt aangeroepen.

Wat gebeurt er met zijn geschreeuw. Heeft het effect? En wat voor een effect dan? Bereikt de blinde ermee wat hij bereiken wil? Als we naar de menigte kijken, roept hij alleen maar weerzin en irritatie op. Ze willen hem de mond snoeren. Er staat hier een werkwoord dat zoiets als afstraffen, afpoeieren betekent. Daaraan sta je dus bloot, als je het waagt de aandacht op te eisen.

Het vraagt dan ook moed om hulp te vragen. Trouwens ook om een gunst te vragen. Denk weer aan die twee leerlingen die echt aarzelend hun vraag aan Jezus stellen en daarop overigens een mild antwoord krijgen. Want Jezus wil het vragen niet ontmoedigen. Integendeel.

Zijn we het misschien zelf wel die om hulp verlegen zitten en die er toch niet om durven te vragen? Bartimeüs wel! Omdat hij weet aan wie hij het vraagt. Ja, daar wil ik toch even met u over nadenken. Wat ziet hij in Hem, dat hij werkelijk alles in het werk stelt om door Hem gehoord te worden? En zich niet laat weerhouden door de menigte, die blijkbaar denkt, dat Jezus aan zo'n bedelaar geen boodschap heeft, zich door zo iemand niet zal laten ophouden. Menen die mensen met hun felle reactie het op te nemen voor Jezus? Omdat hij het feestje dreigt te verstoren?

De verhalen over Jezus moeten iets in Bartimeüs hebben wakker geroepen. Het moet hem persoonlijk geraakt hebben. En nu zoekt hij bevestiging? En die lijkt hij te krijgen, want Jezus blijft staan en zegt: Roep hem. Dat had de menigte niet verwacht. Ze zitten er helemaal naast. Hij laat

zich wèl ophouden. En zodra ze dat inzien, slaan ze om als een blad aan de boom. Ja, je wilt toch aan de kant van de grote man staan, nietwaar. Of mogen we zeggen: ze zien in, dat deze koningszoon die van Psalm 72 is, die het recht der armen en verdrukten gelden doet? *Houd moed, sta op, Hij roept u, zo sporen ze hem nu aan.*

En dan die reactie van Bartimeüs: Hij gooit zijn mantel af. Zoiets horen we ook van David als hij dansend de ark inhaalt in Jeruzalem in de tempel. Later zullen velen hun mantels uitspreiden op de weg bij de intocht van Jezus op een ezel in de stad. Die mantel is de laatste bescherming van je lichaam tegen naaktheid en kou. Kortom: Bartimeüs legt zijn hele lot in handen van Jezus. Hij sprong op, daarin zit al zijn hoopvolle verwachting. En ging naar Jezus. Ja, merkte iemand op, exact op het gehoor af, weet hij waar Jezus staat. Dat heb je met blinden. Hij trotseert de menigte, al die mensen die dit zien, hem zonder mantel! In al zijn kwetsbaarheid. Dat 't pijnlijke van de mens zo op straat komt te liggen, nee, daar generen we ons voor; we willen dat eigenlijk helemaal niet zien. Wij ook vandaag niet. Ik bedoel nu niet alleen al die afgrijzende beelden die op ons afkomen vanaf het scherm van de TV. Maar ook de pijn in onze eigen omgeving.

Maar Jezus gaat er niet aan voorbij. Die roept hem bij zich en vraagt: *Wat wil je dat Ik voor je doe?* Zeg nu niet: Wat een vraag? Dat is toch duidelijk!

Nou, eerlijk gezegd las ik er ook overheen, maar zo vast hoeft het antwoord op die vraag niet te liggen. De blinde had geroepen: *Ontferm U over mij. Dat ontfermen kan van alles inhouden. Daar wees Naastepad me op. Zoals 'Haal mij uit mijn isolement? Bevrijdt mij uit deze eenzaamheid.'* Of: *'zie mij zoals ik echt ben en niet zoals voorbijgangers mij zien: een zielepoot, een bedelaar waar we ons wel met een aalmoes vanaf kunnen maken, object van onze liefdadigheid.*

Maar wat is zijn verlangen? Waar gaat 't hem om? Hoe vaak vullen wij voor een ander in wat hij of zij nodig heeft of wil vragen of denkt. Jezus doet dat niet. Hij geeft deze man de ruimte uit te spreken wat hij op zijn hart heeft en daardoor wordt wat hier gebeurt een echte ontmoeting. Wat deze man zèlf denkt, verlangt, dat doet ertoe. Wat wil **jij**?. **Jij** mag het zeggen!

Ik zei, dat Bartimeüs bevestiging zocht en die leek te krijgen. Bevestiging van wat? Ik denk van dit, dat die Zoon van David de mens in jou ziet en tevoorschijn roept. Jou zo behandelt en serieus neemt en bemint. Deden wij dat ook maar ten opzichte van elkaar. Hoe anders, hoe menselijk zou onze samenleving er dan niet uitzien!

Als Jezus die vraag aan u, jou en mij stelt, *Wat wil je dat Ik voor je doe?* wat is dan ons antwoord?

Nou in ieder geval niet , dat we ziende zullen worden, want blind zijn we niet. Tenminste, dat denken wij.

Gemeente , nu komen wij bij de kern van van wat Marcus ons met dit verhaal wil zeggen. Zij die menen dat ze zien, zijn blind. Zie de menigte. Zij zag niet, wat Bartimeüs wel zag, al was hij blind.

Wat voor een koningszoon, wat voor een messias Jezus is. Dit verhaal staat achter een aantal gesprekken waaruit blijkt hoe blind de Farizeeën en Schriftgeleerden en de verdere omstanders en zelfs ook de leerlingen van Jezus zijn voor wat voor een Meester, wat voor een koning, wat voor een

messias Jezus is. Ze weten het alleen niet van zichzelf hoe blind ze zijn. Zij die menen te zien, zijn blind.

Zien wij wel, gemeente? Zien wij waar vandaan, van welke zijde we heil mogen verwachten en waar vandaan niet? Bartimeüs zag zoveel in Jézus, dat toen hij eenmaal ook met zijn ogen zag, hij Jezus ging volgen op diens weg. Zijn geloof had hem gered, volgens Jezus.

Het is onbestaanbaar voor volgelingen van Jezus, dat er niet één is die ingrijpt bij onrecht, zoals we lazen bij de profeet. In het voetspoor van Jezus zie en hoor je ze, de mensen met een hulpvraag en worden ze geholpen.

Als je volgeling van Jezus bent, weet je je gezien zowel in je vreugde als in je pijn en weet je waar je ermee terecht kan. Want God is een God van ontferming!

Glorie aan de Vader en de Zoon de Heilige Geest. Amen.